

פרשת ויחי

Disclaimer: Our recommending certain רש"י's does not suggest in any way that not all the רש"י's are important. Certainly, those who are מקרא שנים אחד תרגום רש"י by learning רש"י are מחויב to learn every רש"י.

(1) רש"י's - Fundamental:

מז:כח	ויחי יעקב
מז:כט	אל נא תקברני במצרים
מח:ז	ואקברה שם
מח:כב	בחרבי ובקשתי
מט:י	לא יסור שבט מיהודה ומחקה מבין רגליו
נט:ז	אביך צוה

(2) Recommended Mefarshim:

הקדמה ר"ב בשבח מידת הצדקה / עליונה אף על על המזל / דרגות בצדקה / מידה כנגד מידה

	פרק מז :
	פסוק:
דף 266 (תרל"ד) ד"ה למה פרשה זו סתומה (פרשה זו חיות שנות הגלות)	כח
ד"ה ויחי יעקב	שפתי חכמים אור החיים
רמב"ן	ר' בחיי
הפסוק כולו - חיי יעקב רמז לגלות אדום / אות סתומה משקפת מציאות סתומה, ולהפך באות פתוחה / כל התורה רמזים	העמק דבר
הרחב דבר - יעקוב נתגלה למצרים להגדיל שמו ית' וכן א"א נתגלה ללמד לעמים דעת ד"ה ויקרבו מעוד יתבאר עד ויתקן גם זה מחסדי המתחסד אלקינו יתעלה שמו ובסוף קטע המתחיל ובוזה האיר משמעות הכתוב	אור החיים
שיים נא - אב ובנו, עבד ורבו לא ראוי לשים יד תחת יד לכן שימת הבן או העבד יד תחת ירך האדון או האב	העמק דבר
וישתחו - הפעם הראשונה שהוזכרה "מטה" בתורה, כשהיא בשלימותה	ר' בחיי
	לא
	פרק מח :
	פסוק:
בא"ד קהל גוי (דף 646) (diversity within unity) ומולדתך	ג
Hirsch	ו
רמב"ן	

ואקברה שם - דף רמח ד"ה אבל דע	גור אריה	ז
	Hirsch	יא
הפסוק כולו - מחלוקת רבינו עם הר"ח אם החליף יעקב את ידיו או מקום בניו / מהות סמיכת הידיים / נשיאת כפים של כהנים / "כי" במשמעות אע"פ	ר' בחיי	יג
דף 652 - השורה העשירית בתוך הסוגריים אפשר גם ד"ה עד סוף הסוגריים	Hirsch	טז
	אבן עזרא	
דף 654 - הקטע השני ד"ה characteristically וישם את אפרים לפני מנשה - שני פירושים ב"וישם לפני" / מוסר ודרך ארץ לנהוג כבוד בכבוד	Hirsch	יט
	ר' בחיי	כ
שכם אחד - החלק הנוסף הוא של הבכורה / כיבוש הארץ בחרב ובקשת / נצחון בכיבוש וזכות התורה / יעקב עשה את פעולת המלחמה הראשונה / הבכורה שלקח מעשיו	ר' בחיי	כב
בחרבי (דף 46) (תפילה קבועה פועלת אפילו בלי כוונה משא"ב תפילה נדבה עיין תרגום אונקלוס)	משך חכמה	

פרק מט :

פסוק:

באחרית הימים - הגאולה האחרונה תהיה דומה לגאולת מצרים	ר' בחיי	א
ראובן בכרי אתה וגו' - בא"ד וקודם נבא לביאור הפסוקים (איך עשה יעקוב הפך מה שכתוב בתורה) שם: וא"ת אין אברהם ילד ישמעאל	אור החיים	ג
לא יסור שבט מיהודה	רמב"ן	י
עד כי יבא שילה	אונקלוס	
עד כי יבא שילה	תרגום יונתן בן עוזיאל	
וירא מנוחה - לימוד תורה לעומת עסקי העולם והיחס שבין מנוחה ויגיעה בגוף ובנפש / סוד העיבור תלוי ב"שופטיך כבראשונה"	ר' בחיי	טו
משם רואה	העמק דבר	כד
ויברכך	ספורנו	כה
ויגוע - דף רנד ד"ה ואמרו רז"ל	גור אריה	לג
דף תמ"ב - ריש הדף ד"ה "ואמ נם" עד "לא היו מטמאים את הארץ" (עמוד ב' השורה ה16)	אברבנאל	
ברכות וד"ה והנה (דף 48) (לועג לרש ומצוות בטלות לעתיד לבא)	משך חכמה	
ויגוע - ביאור 'יעקב אבינו לא מת' / רבינו הקדוש לא מת (עד 'ועל דרך קבלה')	ר' בחיי	
ויגוע ויאסף	רמב"ן	

פרק נ

פסוק:

ויעל עמו גם רכב - הסתמכות על מקורות חיצוניים / ניסים נסתרים נרמזים בכתוב	ר' בחיי	ט
ועל העולים אתו - רמזים בתורה לנסים נסתרים שבהם אין ההשגחה גלויה	ר' בחיי	יד
ויבך יוסף - עשרה הרוגי מלכות עקב אי מחילת יוסף לאחיו	ר' בחיי	יז
ויישם בארון - דברי מוסר והתעוררות	ר' בחיי	כו